

۴۸	<p>چرا زندگی انسان در دنیا به گونه‌ای است که امکان تحقق « عدالت الهی » به طور کامل را نمی‌دهد؟ پاسخ: زیرا؛ الف) پاداش بسیاری از اعمال، مانند شهادت در راه خدا، در دنیا امکان پذیر نیست. همچنین پاداش کسی که کارهای نیک فراوانی دارد و به جمع زیادی از انسان‌ها خدمت کرده است، با توجه به عمر محدودی که دارد، میسر نیست.</p> <p>ب) مجازات بسیاری از کسانی که به دیگران ظلم و ستم کرده‌اند، در این دنیا عملی نیست. برای مثال، مجازات کسی که افرادی را به قتل رسانده یا مانع رشد استعداد های بسیاری از انسان‌ها شده است، در این جهان ممکن نیست و اگر جهان دیگری نباشد، که ظالم را به مجازات واقعی اش برساند و حق مظلوم را بستاند، بر نظام عادلانه خداوند، ایراد وارد می‌شود.</p>	۲۸
۴۹	<p>موضوع آیه ۲۸، ص: « أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ » چیست؟ بنویسید. پاسخ: « ضرورت معاد » بر اساس « عدل الهی ».</p>	۲۹
صفحه	درس پنجم (منزلگاه بعد)	ردیف
۵۵	<p>گزاره زیر را کامل کنید:</p> <p>قرآن کریم از وجود عالمی پس از مرگ به نام « » خبر می‌دهد. پاسخ: « برزخ »</p>	۱
۵۵	<p>« برزخ » در « لغت » به چه معناست؟</p> <p>پاسخ: به معنای « فاصله و حایل بودن میان دو چیز » است.</p>	۲
۵۵	<p>عالم برزخ، میان زندگی دنیایی و حیات آخری قرار گرفته است. صحیح ☒ غلط ☐</p>	۳
۵۵	<p>آدمیان، پس از مرگ وارد کدام عالم می‌شوند و تا چه زمانی در آنجا می‌مانند؟</p> <p>پاسخ: وارد عالم « برزخ » می‌شوند و تا « قیامت » در آنجا می‌مانند. (در صورتی که نیکوکار باشند، از لذت‌های آن برخوردار و اگر بدکار و شقی باشند، از رنج‌ها و دردهای آن متألم می‌گردند.)</p>	۴
۵۵	<p>با توجه به آیات ۹۹ و ۱۰۰ مؤمنون « قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِي لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ » به سؤالات داده شده، پاسخ دهید:</p> <p>الف) آیه، به کدام عالم اشاره دارد؟ پاسخ: « عالم برزخ ».</p> <p>ب) کدام افراد، هنگام وارد شدن به عالم برزخ از خداوند درخواست می‌کنند که به دنیا برگردند؟ چرا؟</p> <p>پاسخ: کسانی که در دنیا بدکار و شقی بودند، زیرا که رنج‌ها و دردها آن‌ها را فرا گرفته و متألم شده‌اند.</p> <p>ج) چرا افراد گناهکار گرفتار عذاب برزخی، درخواست بازگشت به دنیا را دارند؟</p> <p>پاسخ: تا به قول خودشان، « عمل صالح » انجام دهند و گذشته « بد » خود را جبران کنند.</p> <p>د) آیا درخواست آن‌ها از طرف خداوند، پذیرفته می‌شود؟ بنویسید.</p> <p>پاسخ: خیر، خداوند درخواست آن‌ها را نمی‌پذیرد و تا روز « قیامت » در « برزخ » خواهند ماند.</p>	۵

۵۵	<p>سه مورد از ویژگی‌های عالم برزخ را بنویسید.</p> <p>پاسخ: ۱) پس از مرگ، گرچه فعالیت‌های حیاتی بدن انسان متوقف می‌شود اما فرشتگان حقیقت وجود او را که همان روح است، «توفی» می‌کنند. اگر چه «بدن»، حیات خود را پس از مرگ از دست می‌دهد اما «روح» همچنان به فعالیت خود ادامه می‌دهد.</p> <p>۲) در عالم «برزخ»، انسان با فرشتگان گفت و گو می‌کند و پاسخشان را می‌شنود. همچنین، اموری را درک می‌کند که درک آنها در دنیا ممکن نبود؛ به طور مثال اعمالی را که در دنیا انجام داده، مشاهده می‌کند.</p> <p>۳) ارتباط انسان در عالم «برزخ»، با «دنیا»، پس از مرگ برقرار است؛ بدین معنا که پرونده برخی اعمال انسان با مرگ بسته نمی‌شود و پیوسته بر آن افزوده می‌شود.</p>	۶
۵۵	<p>«توفی» را تعریف کنید.</p> <p>پاسخ: دریافت تمام و کمال «روح» توسط فرشتگان الهی را «توفی» می‌نامند.</p>	۷
۵۶	<p>«يَوْمَئِذٍ» در آیه «يُنْبَأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ» اشاره به چه روزی دارد؟ پاسخ: قیامت</p>	۸
۵۶	<p>«أعمال ماتقدم» را با «أعمال ماتأخر» مقایسه نمایید.</p> <p>پاسخ: آثار و نتایج برخی از اعمال، محدود به دوران زندگی انسان است و با مرگ او، پرونده اعمال بسته می‌شود. (آثار ماتقدم) مانند؛ «نماز» و «روزه» اما بسیاری از اعمال، آثارشان حتی بعد از حیات انسان نیز باقی می‌ماند. (آثار متأخر)؛ یعنی حتی با مرگ انسان نیز پرونده آن عمل، همچنان گشوده است. به عنوان مثال، اگر کسی کتابی را به شخصی یا کتابخانه‌ای هدیه دهد، یا مطلب مفیدی را به دیگران آموزش دهد، تا وقتی که آن کتاب توسط دیگران خوانده می‌شود و آموزش‌های وی به دیگران منتقل می‌شود یا از آن استفاده می‌شود، در پرونده عمل او پاداش می‌نویسند و بر حسنات او می‌افزایند، گر چه فرد از دنیا رفته باشد. (بر عکس در اعمال و کارهای غلطی که انجام داده نیز، این گونه با وی رفتار خواهد شد!)</p>	۹
۵۶	<p>کسی که راه و رسم غلط و مخالف فرمان الهی را از خود برجای می‌گذارد، تا چه زمانی به عذاب وی افزوده می‌شود؟ پاسخ: تا وقتی آثار این راه و رسم غلط در فرد یا جامعه باقی است، گناه در دفتر اعمال وی ثبت می‌شود و روز به روز بر عذاب وی افزوده می‌شود.</p>	۱۰
۵۶	<p>نمونه‌هایی از اعمال ناشایستی که موجب سنگین شدن پرونده گناهان فرد، حتی پس از مرگ وی می‌شود را نام ببرید.</p> <p>پاسخ: ۱) مُدسازی‌های غلط.</p> <p>۲) تولید و نشر مطالب نامناسب و غیر اخلاقی.</p> <p>۳) ایجاد یا تقویت آداب و رسوم غلط در امر ازدواج.</p> <p>۴) ایجاد انحرافات فکری و اخلاقی در دیگران.</p>	۱۱

۵۶	<p>فرمایش رسول خدا (ص): « هر کس سنت و روش نیکی را در جامعه جاری سازد، تا وقتی که در دنیا مردمی به آن سنت عمل می‌کنند، ثواب آن اعمال را به حساب این شخص هم می‌گذارند، بدون اینکه از اجر انجام دهنده آن کم کنند و هر کس سنت زشتی را در بین مردم مرسوم کند، تا وقتی که مردمی بدان عمل کنند، گناه آن را به حساب او نیز می‌گذارند، بدون اینکه از گناه عامل، کم کنند. » با کدام آیه و کدام موضوع ارتباط دارد؟</p> <p>پاسخ: آیه قیامت، ۱۳ « يُبْنَىٰ لِلْإِنْسَانِ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ » - آثار ماتقدم و آثار ماتأخر</p>	۱۲
۵۶	<p>اعمال خیری که بازماندگان برای درگذشتگان انجام می‌دهند، در کدام عالم، در وضعیت آنان مؤثر است؟ (مثال بزنید.)</p> <p>پاسخ: « عالم برزخ »؛ مانند « طلب مغفرت »، « دعای خیر »، « انفاق برای آنان »، « قرآن خواندن » و ...</p>	۱۳
۵۷	<p>با توجه به عبارت: « آن چه پروردگاران به ما وعده داده بود، حق یافتیم، آیا شما نیز آنچه پروردگارتان وعده داده بود، حق یافتید؟ » به سؤالات زیر پاسخ دهید:</p> <p>الف) این سخن از زبان چه کسی نقل شده است و در کدام جنگ؟</p> <p>پاسخ: رسول خدا (ص)، جنگ بدر.</p> <p>ب) ایشان در جواب کسانی که گفتند: چگونه با آنان سخن می‌گویی، در حالی که مرده‌اند؟ چه فرمود؟</p> <p>پاسخ: فرمود: « قسم به کسی که جانم در دست اوست، ایشان به کلام شما شنواترند و فقط نمی‌توانند پاسخ دهند. »</p>	۱۴
۵۷	<p>حضرت علی (ع)، در راه بازگشت از جنگ « صفین » به قبرستانی رسیدند. در این هنگام رو به قبرها کردند و چه فرمودند؟ پاسخ: « ای آرمیدگان در خاک، ای اهل غربت و تنهایی، ای فرو رفتگان در وحشت، شما در رفتن بر ما پیشی گرفتید و ما از پی شما می‌آییم و به شما ملحق می‌شویم؛ اما خانه‌هایی که از خود به جا گذاشتید، پس از شما در آن مسکن‌گزیدند؛ همسرانتان ازدواج کردند و امواتان میان وارثان تقسیم شد. این‌ها خبرهایی بود که داشتیم، شما چه خبری برای ما دارید؟! »</p>	۱۵
۵۸	<p>عبارت « اگر به آنان اجازه سخن گفتن داده می‌شد، خبر می‌دادند و می‌گفتند: یقیناً بهترین توشه برای ابدیت {تقوا}ست. » از زبان چه کسی نقل شده و درباره کدام حادثه است؟</p> <p>پاسخ: حضرت علی (ع)؛ خطاب ایشان به اهل قبرستان، در راه بازگشت از جنگ صفین.</p>	۱۶
۵۸	<p>وقتی شخصی از امام کاظم (ع)، درباره وضع « مؤمنان » پس از مرگ پرسید: « آیا مؤمن به دیدار خانواده خویش می‌آید؟ » امام چه فرمود؟ توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: امام کاظم (ع) فرمود: « آری ». شخص دوباره پرسید: « چقدر؟ » امام کاظم (ع) فرمود: « بر حسب فضیلت‌هایش. » برخی از آنان « هر روز » و برخی « هر دو روز » و برخی « هر سه روز » و کم‌ترین آنان «</p>	۱۷

	هر جمعه».	
۵۸	طبق فرمایش امام صادق(ع)، هنگامی که مُرده‌ای را در قبر می‌گذارند، چه چیزی به صورت شخصی بر او ظاهر می‌شود و به او چه می‌گوید؟ پاسخ: «عمل او»؛ به او می‌گوید: ما (در دنیا) سه چیز بودیم: ۱) رزق تو که با پایان یافتن مهلت زندگی‌ات در دنیا قطع شد { و اینک همراه تو نیست. } ۲) خانواده‌ات که تو را رها کردند و بازگشتند. ۳) و من که «عمل» تو هستم و با تو می‌مانم. آگاه باش که من در میان این سه، از همه بی‌ارزش‌تر و سبک‌تر بودم.	۱۸
۵۸	چه چیزی است که از دنیا با انسان به «برزخ» می‌رود و از او جدا نمی‌گردد؟ پاسخ: «عمل او»	۱۹
صفحه	درس ششم (واقعه بزرگ)	ردیف
۶۴	عبارات زیر، معرّف وقوع کدام حادثه است؟ « هرکس مشغول کاری و سرگرم چیزی؛ کودکان آرمیده در آغوش مادران، مادران در اندیشه آرزوهای مادرانه خویش و پدران در پی کسب و کار و ... همه در تکاپو؛ کشاورز به امید محصول تازه، تاجر به امید سود بیش‌تر، دانشمند در پی کشفی جدید و ... همه در حال و هوای خویش‌اند؛ کودک، جوان، پیر؛ که ناگهان اّتفاق می‌اُفتد، آن‌چه وعده‌اش داده شده بود؛ آن‌چه وقوعش حتمی و زمانش نامعلوم بود و ما آن را دور می‌پنداشتیم. » الف) برزخ ☐ ب) مر ☐ ج) ☒ د) رفی ☐	۱
۶۴	چرا قیامت اّتفاق می‌اُفتد؟ پاسخ: « تا آغازی باشد بر حیات ابدی انسان ».	۲
۶۴	عبارت قرآنی: « روزی که هر مادر شیردهی، طفل شیرخوار خود را فراموش می‌کند. مردم از هیبت آن روز همچون افراد مسّت به نظر می‌رسند؛ در حالی که مسّت نیستند ولیکن عذاب خدا سخت است. » بیان‌گر و مبین وقوع کدام حادثه زیر است؟ الف) برزخ ☐ ب) دو ☐ ج) ☒ د) جهنم ☐	۳